

STROJÍRENSTVÍ OSTRAVA 2019

INTERAKTIVNÍ WORKSHOP

Duální vzdělávání a problematika financování
privátního středního technického školství

1

Ing. Josef Lukosz, Vítkovická střední průmyslová škola, Ostrava, 16. 9. 2019

Osnova

- Základní informace o škole
- Charakteristika duálního vzdělávání
- Podmínky duálního vzdělávání v ČR
- Pilotní projekt v MSK, výstupy pilotáže, dopady a další kroky
- Financování privátního školství

Základní informace o škole

- Založení školy k 1. 9. 2008 jako soukromé školy zaměřené na technické obory.
- Zřizovatel:
 - VÍTKOVICE, a.s.,
 - AHOL – Střední odborná škola, s.r.o.
- Škola navazuje na tradice Střední školy technické v Ostravě – Hrabůvce a na tradice LINGVY – soukromého gymnázia, s.r.o. v Ostravě – Porubě.
- Stav k 30. 6. 2019:
 - 723 žáků,
 - 70 pedagogických pracovníků.
- V nabídce 8 oborů vzdělání s maturitní zkouškou a 7 oborů s výučním listem.

Charakteristika duálního vzdělávání

- Duální systém odborného vzdělávání je kombinovanou formou řízení vzdělávacího procesu (trh práce a stát).
- Konsenzus pravidel je zakotven v různých dohodách a smlouvách.
- Základním rysem duálních systémů je dvojí status žáka:
 - ve škole žák,
 - v podniku zaměstnanec,
 - status zaměstnance vychází z uzavřené zaměstnanecké smlouvy s podnikem.
- Za profesní část vzdělávání odpovídají firmy.
- Za všeobecnou a teoreticko-odbornou přípravu odpovídají odborné školy.

Charakteristika duálního vzdělávání – Německo, Rakousko a Švýcarsko

- ▶ Jiné tradice a parametry v oblasti vzdělávacího systému:
 - ▶ Příprava na povolání na dvou místech,
 - ▶ U zaměstnavatele, 3 – 5 dnů v týdnu,
 - ▶ V odborné škole, max. 12 hod. teorie týdně, v tom 8 hodin odborné předměty,
 - ▶ Zpravidla učňovské obory,
 - ▶ 1 měsíc prázdnin.
 - ▶ Učňovská zkouška je vedena před experty v oboru.
- ▶ Zodpovědnost za kvalitu odborného vzdělávání je v gesci hospodářské komory s povinným členstvím.
- ▶ Žák je zaměstnancem firmy, která z velké části financuje jeho odbornou přípravu.

Charakteristika duálního vzdělávání – Slovensko

- Státní vzdělávací program, vzorové učební plány a vzorové učební osnovy pro systém duálního vzdělávání.
- Podíl praxe na výuce:
 - 50 % maturitní obory,
 - 60-80 % učňovské obory.
- Vstup do systému DV je dobrovolný.
- Cíl: do 5ti let 30 % žáků v odborném vzdělávání formou duálního vzdělávání (2015/16 – 422 žáků; 16/17 – 1 121; 17/18 – 2 000; 20/21 – 30 % = 12 000 žáků?).
- Rada zaměstnavatelů pro systém DV – iniciativní role.
- Hlavní obory – strojírenství + elektro, cca 75 % míst.

Charakteristika duálního vzdělávání – Slovensko

- ▶ Silné stránky:
 - přijetí zákona a zavedení DV,
 - nabídka učebních míst u zaměstnavatelů,
 - zlepšení motivace žáků (lepší známky, méně absence, zájem),
 - zlepšení spolupráce zapojených škol a firem,
 - zvýšení zájmu o technické obory.
- ▶ Slabé stránky:
 - nezájem dětí a rodičů o přípravu na technická povolání,
 - nevyhovující struktura učebních oborů a sítě škol,
 - nezájem škol o vstup do duálního vzdělávání,
 - chybí osvěta, nízká podpora a motivace firem pro vstup do DV.

Charakteristika duálního vzdělávání – Slovensko - závěry

- Lidé nepracují v oboru, který se vyučili/vystudovali,
- Ztráty odhadnuty na 250 mil EUR/ročně (cca 6,25 mld Kč),
- Duál není o operátorech, na to je drahý – je o kvalifikovanějších pozicích (VW),
- Škola v duálním vzdělávání má budoucnost,
- Firmy postupně zjišťují výhody,
- Vydána novela Zákona o odborném vzdělávání (2018).

Podmínky duálního vzdělávání v ČR

- Nelze komplexně aplikovat duální systém vzdělávání známý z jiných zemí v ČR:
 - velký zásah ve školství v 90. letech – rušení podnikových učilišť,
 - vše má zajistit nezávislá škola,
 - za vše odpovídá škola – školský zákon.
- Některé dílčí prvky lze aplikovat z části i nyní – podmínka – motivace a zájem školy i firmy.
- Předpoklady dalšího rozvoje:
 - Memorandum o spolupráci v oblasti duálního vzdělávání mezi MŠMT (ministr), MSK (hejtman) a SP ČR (prezident),
 - Účel: Formalizovat zájem o intenzivnější spolupráci v rámci vzdělávacího procesu žáků středních škol prostřednictvím projektu ověřování systému duálního vzdělávání v MSK,
 - Moravskoslezský pakt zaměstnanosti pověřen koordinací pilotního projektu v MSK.

Podmínky duálního vzdělávání v ČR

- Klíčové prvky využívající prvky duálního vzdělávání:
 - Společné definování (škola-firma) obsahu vzdělávání podle reálných potřeb firem – budování dlouhodobého partnerství.
 - Přenos praktického vyučování v maximálním rozsahu do firmy při zachování požadavků Rámcových vzdělávacích programů a Jednotného zadání závěrečné zkoušky.
 - Praktická příprava žáka po celou dobu vzdělávání v jednom podniku.
 - Vzhledem k současným možnostem přenosu praktického vyučování do firem – primárně učební obory.

Podmínky duálního vzdělávání v ČR - pilotní projekt

- Cíl: Zkvalitnit profesní vzdělávání žáků SOŠ v souladu s potřebami firem v MSK.
- Forma: Rozvoj partnerské spolupráce SOŠ a firem s využitím prvků duálního vzdělávání.
- Koordinace: MSPakt, odborná garance Trexima Zlín.
- Postup řešení pilotního projektu:
 1. Koncepce přípravy pilotáže, materiály, harmonogram,
 2. Výběr oborů, škol a firem, partnerství,
 3. Upřesnění požadavků firem – kompetenční profil absolventa s vazbou na RVP, ŠVP a JZZZ,
 4. Nastavení smluvních vztahů škola-firma (firma-žák),
 5. Vymezení Tematického plánu odborného výcviku – TP OV (kdo, co, jak dlouho bude učit),
 6. Přípravné aktivity školy (úprava ŠVP, TP OV, školení pedagogů, nábor žáků),
 7. Přípravné aktivity firmy (zajištění podmínek pro odborný výcvik, technické, materiální, personální),
 8. Zahájení pilotáže (v prvním kole vybrané kompetence vyučované v prostředí firmy – 2. ročníky 2017/18),
 9. Příprava komplexní pilotáže upraveného TP OV (od 1. ročníku na 3 roky – šk. rok 2018/19).

Podmínky duálního vzdělávání v ČR - pilotní projekt

- ▶ Zapojené SOŠ v pilotu:
 - ▶ Vítkovická střední průmyslová škola, Ostrava,
 - ▶ SŠ elektrotechnická, Na Jízdárně, Ostrava,
 - ▶ SOŠ, SPŠ a VOŠ Kopřivnice,
 - ▶ SŠIE Rožnov p. R.,
 - ▶ GaSPŠEI Frenštát p. R.,
- ▶ Zapojené firmy v pilotu:
 - ▶ Liberty (Arcelor Mittal) Ostrava – VSPŠ,
 - ▶ Brose Kopřivnice – VSPŠ,
 - ▶ ČEZ Distribuce Ostrava,
 - ▶ Vítkovice Heavy Machinery Ostrava,
 - ▶ Varroc Lighting Systems Nový Jičín,
 - ▶ (Tatra Truck Kopřivnice – pozorovatel).

Podmínky duálního vzdělávání v ČR - výstupy pilotáže a další kroky

- Svaz průmyslu a dopravy ČR spolu s Hospodářskou komorou ČR považují zkvalitnění odborného vzdělávání za prioritu.
- Dotazník pro firmy a SOŠ – „Stav, potenciál a bariéry rozvoje prvků duálního vzdělávání“:
 - 66 % firem má zájem, 61% škol schopno reagovat.
- Praktická příručka „Odborná příprava v prostředí firem – prvky duálního vzdělávání v praxi“, na webu MSPaktu: <http://www.mspakt.cz/dokumenty> .
- Dopady do metodiky odborného vzdělávání – návrhy systémových změn do legislativy.
- MPSV připravuje systémový projekt „Mapování budoucích kompetencí jako součást systémových opatření pro vymezení požadavků trhu práce“ (Kompetence 4.0).
- Návrh zákona o odborném vzdělávání a přípravě – MSPakt se podílí na přípravě (s prvky duálu).

Podmínky duálního vzdělávání v ČR - výstupy pilotáže a další kroky

- Šíření dobré praxe v regionu k dalším potenciálním partnerstvím (zájem dalších firem a škol).
- Využití metodických materiálů a výstupů pro budoucí potřeby kraje a přenos na národní úroveň.
- Naplňování role a aktivit MSPaktu.
- Přenos získaných zkušeností do dalších oblastí, např. do kariérového poradenství, dalšího vzdělávání.
- Růst spokojenosti zaměstnavatelů s kvalitou absolventů.
- Rozvoj efektivního partnerství firem a škol.
- Lepší uplatnění absolventů na trhu práce (žáků z pilotáže) – zlepšení image technických profesí.
- Rozvoj a zvyšování kvality středních odborných škol a pedagogů.

Financování privátního školství

- Je prováděno na základě normativů neinvestičních výdajů podle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanovuje normativy jako roční objem neinvestičních výdajů, mzdových prostředků a zákonných odvodů připadajících na jedno dítě, žáka nebo studenta ve srovnatelném oboru vzdělání a formě vzdělávání ve škole nebo ve srovnatelné školské službě ve školském zařízení zřizovaném krajem nebo ministerstvem.
- V oblasti středního a vyššího odborného vzdělávání se stanovuje normativ přímo pro každý konkrétní obor vzdělání.

Financování privátního školství

- Zdroje financování privátních škol:
 - ze státního rozpočtu - normativ MŠMT, rozvojové programy MŠMT,
 - z rozpočtu územních samosprávných celků – účelové, projektové,
 - z Operačních programů Evropské unie,
 - z příjmů z doplňkové činnosti,
 - od zřizovatelů,
 - úplaty za vzdělávání a školské služby a dary,
 - z příjmu z majetku ve vlastnictví školské právnické osoby.

Financování privátního školství

- Specifika financování:
 - max. 90% normativu stanoveného MŠMT,
 - zohlednění v normativu nárůstu platů ve školství s ročním zpožděním,
 - omezené možnosti zapojení do výzev operačních programů,
 - reinvestice zisku ověřená nezávislým auditorem,
 - dopady s ohledem na změnu financování regionálního školství 2019/2020...

Děkuji Vám za pozornost.

Ing. Josef Lukosz, Vítkovická střední průmyslová škola Ostrava

josef.lukosz@vitkovice.cz